

efter deres Mening vil, eller som i alt Fald Flertallet her i Salen vil, og jeg har ikke kunnet forstaa Andet — det er i den Tro, at jeg kan gaa med til at stemme imod denne Sags videre Fremme — efter de Ytringer, der her ere faldne fra Mænd, som jeg anser for at høre til dette Thing's Flertal, end at man har Ret til deraf at udlede, at de Herrer ikke have været saa letvindige at tage Beslutning om at forfaste dette Lovforslag uden paa samme Tid at have fattet Beslutning om paa anden Maade at fremsætte noget Positivt, hvorom Thinget kunde ytre sig. Saaledes har jeg forstaaet flere Talere, og jeg fastholder denne min Mening, for saavidt den ikke modsiges af nogen af de Mænd, til hvem jeg sigtede. Er det en ubillig Fordring fra Folkethingets Side, at det ikke saa at sige vil tages med Storm i denne Sag? Hvorfor skulde det ikke have en lige saa god Stilling som den ærede Minister? For et Aar siden udtalte den ærede Minister sig om de Grundsaetninger, han ansaa for rigtige med Hensyn til en ny Almue-skoleordning, og denne Udtalelse blev modtagen med stort Bisald af en Del Medlemmer. Jeg for min Part forholdt mig fuldstændig taus, thi jeg har før hørt Løfter udtale, som, naar de skulle have Lovsform, ere svundne ind i Henseende til, hvad jeg kaldte godt, og de have ofte faaet en Stikkelse, som jeg ikke billigede; jeg var derfor saa forsigtig den Gang at tie bumsfille. Nu foreligger der et Lovforslag, og de Herrer have hørt, hvorledes jeg dømmes om det. Naar der nu er Mænd, som med saa stor Bestemthed modsætte sig at lade Sagen gaa til 2den Behandling, hvad fordrer disse Mænd da Andet end at faae en lige saa gunstig Stilling som den ærede Minister? Dette Thing er nvalgt, og der er kommet et Flertal herind af en Bestaffenhed, som albrig før har været kjendt; men er det da ikke naturligt, at disse Mænd søge i de vigtigste Sager at finde hinanden gjennem den offentlige Forhandling, forinden de skrive til den private, hvor det gjælder om ved Overveielser fra forskjellig Side, ved Samvirket og ved Imødekommen at danne et Forslag, som de anse for at være til Folkets Gavn? Dersom der fra disse Mænds Side i denne Samling bliver fremsat enten et Lovforslag, hvad jeg rigtig nok vilde anse for det Dnskeligste, eller blot Grundsaetninger, formede saaledes, at de kunde give Anledning til en bestemt Drøftelse og Udtalelser fra Ministerens og fra andre Medlemmers Side her i Thinget, er der da ikke vundet Noget for Sagen allerede den Gang? Eller er der maatte Nogen, som tror, at dette Lovforslag bliver til Lov i denne Samling? Skulde der virkelig findes Nogen, som tror dette, vilde jeg gjerne høre det, thi jeg kunde da maatte forandre min Ansuelse, medens jeg nu efter de Udtalelser, der ere komne frem fra forskjellige Sider, er overbevist om, at i det Mindste $\frac{3}{4}$ af dette Thing's Medlemmer ikke ville gaa ind paa et Lov-

forslag, der er bygget paa et Grundlag som det foreliggende. Selv om Lovforslaget ikke nu bliver til Lov, mener jeg dog, som sagt, at der vil være kommet et reelt Udbytte af Sagen, naar Modstanderne af Lovforslaget klart og tydelig fremsætte de Grundsaetninger, som de ønske gjorde gjældende i en Lov, der skal tilfredsstille dem, og at man derefter kommer til at ytre sig derover. Jeg mener, at det dog allerede er et stort Fremskridt, at det nvalgte Folkething kommer til at fremsætte Sagen fra sin Side, efterat Regjeringen har fremsat den fra sin, saaledes at der i en kommende Samling kan blive fremsat enten et Regjeringsforslag, som tager Hensyn til det nye Grundlag, man ønsker, eller et Lovforslag i samme Retning fra de Mænds Side, som nu modsætte sig denne Sags videre Fremme. Jeg for mit Vedkommende har ikke den ringeste Tvivl om, at jeg opfylder, hvad Folket venter af Rigsdagen i denne Sag, naar jeg stemmer imod dette Lovforslag, saafremt den Forudsætning gaar i Opfyldelse, som jeg nylig omtalte, og som jeg maa sige er for mig det Afgjørende. Dette er den Maade, hvorpaa jeg betragter Sagen; men lad os nu høre, hvad Ministeren siger om det samme Spørgsmaal. Han siger, at han ønsker at støtte sig til Udtalelser af Folkethinget, men er der da nogen Maade, hvorpaa han lettere kan faae Thingets Udtalelser at høre end netop derved, at der kommer til at foreligge Grundsaetninger, fremsatte i en bestemt Form, som da kunde bringes under Thingets Afgjørelse? Det forekommer mig, at den ærede Ministers egne Udtalelser maatte lede til, at han ingenlunde saae en Nedslagning af Sagen deri, at man ikke nu lod den gaa til 2den Behandling, men at han tværtimod selv maatte finde, at den ogsaa fremmedes ved en saadan ny Forhandling paa et andet Grundlag end det foreliggende. Hvis Sagen nu gaar i et Udvalg, hvad jeg fra Begyndelsen af havde tænkt mig kunde ske, hvad vil Resultatet da blive? Det vil blive, at der ikke blot kommer Forslag frem, som hvile paa et saadant Standpunkt, at man dog maatte kunde mødes, men der vil ogsaa komme Forslag frem, som ere i absolut Modstrid med det Nye, der skal komme frem. Der kan altsaa ikke finde nogen rolig Udarbeidelse Sted af det Forslag, der skulde frem, og derfor ser jeg aldeles ikke, at Sagen virkelig fremmes videre ved et Udvalg, men tværtimod inarere forvirkles, idet der da ikke gives de Enkelte Leilighed til i den Grad, som naar de have frit Initiativ, at kunne vælge til Samarbejdere, hvem de ville. Det er disse Grunde, som medføre, at jeg for mit Vedkommende i denne Sag vil følge det Flertal, som jeg anerkjender er tilstede i dette Thing, idet jeg er overbevist om, at dette Flertal har en lige saa levende Interesse for Sagens videre Fremme som den ærede Minister eller noget andet Medlem her i Thinget. Jeg vil altsaa i denne Sag rette mig efter, hvor-